

Jung en de gnostiek. Hoe oud nieuw kan zijn en vice versa

Een merkwaardige combinatie: Carl Gustav Jung, een diep borende ziener uit de twintigste eeuw en een religieus-mystieke stroming die zich rond het begin van onze jaartelling dwars door verschillende godsdiensten manifesteerde, de gnostiek.

Jung was zich al vroeg bewust van zijn verwantschap met de summiere gnostische teksten die hij tegenkwam. Maar dat was nog niets vergeleken met zijn ontdekking na 1945, toen in Nag Hammadi in Egypte een fors aantal verloren gewaande geschriften in het zand van de woestijn gevonden werd. Jung kwam op bijna elke bladzij van die gnostische geschriften die hij las zichzelf tegen, als gnosticus: met zijn totale toewijding aan het bewustzijn; en aan het onbewuste als bron van alle bewustzijn. Het grotere, alles omvattende collectief onbewuste. Een proeve van zijn gnostische taal (in het bizarre geschrift *Zeven preken tot de doden*) schrijft Jung over een goddelijk wezen die in zichzelf de tegengestelden verenigt:

*Hij is het Volle, dat zich met het Lege verenigt.
Hij is de heilige paring,
Hij is de liefde en haar moord,
Hij is de heilige en zijn verrader,
Hij is het helderste licht van de dag en de diepste nacht van de waanzin
Hem zien is blindheid,
Hem kennen is krankheid,
Hem aanbidden is dood,
Hem vrezen is wijsheid,
Hem niet weerstaan is verlossing.*

Als u nog niet afgeschrikt bent: een cursus in januari/februari 2016 op drie zaterdagochtenden in de Bleek door Harm Knoop (in januari 2015 kwam hij al met Jung naar Almelo).